EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 2. 2021
COM(2021) 47 final

2021/0026 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o predložení návrhu na zaradenie chlórpyrifosu do prílohy A k Štokholmskému dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskej únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Dňa 17. mája 2004 nadobudol platnosť Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“). Bol schválený rozhodnutím Rady zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (2006/507/ES[1]) a pre Európske spoločenstvo začal platiť 14. februára 2005. Cieľom dohovoru je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred perzistentnými organickými látkami (ďalej len „POP“). S prihliadnutím na zásadu predbežnej opatrnosti predmetný dohovor poskytuje rámec na elimináciu výroby, používania, dovozu a vývozu POP, bezpečné nakladanie s nimi a ich bezpečné zneškodnenie a vylúčenie alebo zníženie únikov určitých neúmyselne vyrobených POP.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021[2] sa do práva Únie premietli záväzky stanovené v dohovore a Protokole o perzistentných organických látkach k Dohovoru z roku 1979 o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov (ďalej len „protokol“), ktorý bol schválený rozhodnutím Rady 259/2004/ES[3].

V článku 8 ods. 1 dohovoru sa stanovuje, že každá strana môže sekretariátu predložiť návrh na zaradenie chemikálie do príloh A, B a/alebo C k dohovoru, ktorý potom preskúma výbor pre posudzovanie POP na základe článku 8 ods. 3 a 4. Daný návrh musí obsahovať informácie uvedené v prílohe D. Na základe odporúčania výboru pre posudzovanie POP sa konferencia zmluvných strán rozhodne, či látku zaradí do prílohy A (vylúčenie), prílohy B (obmedzenie) a/alebo prílohy C (neúmyselná výroba). Postup prijímania zmien príloh sa upravuje v článku 22 dohovoru.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009[4] sa v Európskej únii zakazuje používanie chlórpyrifosu [O,O-dietyl-O-(3,5,6-trichlór-2-pyridyl)-fosforotioát] ako účinnej látky v prípravkoch na ochranu rastlín a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012[5] jeho používanie v biocídnych výrobkoch. Chlórpyrifos okrem toho nie je registrovaný na žiadne iné použitie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006[6], a teda sa nesmie vyrábať alebo uvádzať na trh v Únii na takéto iné

---

1 Rozhodnutie Rady 2006/507/ES zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1).

2 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45).

3 Rozhodnutie Rady (2004/259/ES) z 19. februára 2004 o uzatvorení v mene Európskeho spoločenstva Protokolu o perzistentných organických látkach k Dohovoru z roku 1979 o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov (Ú. v. EÚ L 81, 19.3.2004, s. 35).

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1).

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

použitie v množstve predstavujúcom alebo presahujúcom jednu tonu za rok na výrobcu alebo dovozcu.

Podľa dostupných informácií a údajov o vnútorných vlastnostiach chlórpyrifosu posúdených na základe kritérií uvedených v prílohe D k dohovoru možno konštatovať, že chlórpyrifos je perzistentný, bioakumulatívny a toxický (PBT). V prípade chlórpyrifosu sa zároveň zaznamenal diaľkový prenos v životnom prostredí (DP) – jeho výskyt sa potvrdil v takých odľahlých oblastiach, ako je Arktída. Vzhľadom na informácie týkajúce sa perzistentnosti, bioakumulatívnosti a toxickosti (PBT) chlórpyrifosu, ako aj jeho schopnosti diaľkového prenosu (DP) možno konštatovať, že chlórpyrifos spĺňa kritériá uvedené v prílohe D k dohovoru, a preto by sa mal považovať za POP. Podrobnosti posúdenia sú k dispozícii vo vedeckej dokumentácii, ktorá bude pripojená k návrhu na zaradenie chlórpyrifosu do prílohy A k Štokholmskému dohovoru.

Keďže používanie chlórpyrifosu ako účinnej látky v prípravkoch na ochranu rastlín bolo v Únii zakázané len nedávno, nemožno vylúčiť, že chlórpyrifos sa stále vyrába na vývoz. Okrem toho sa zdá, že chlórpyrifos sa stále vyrába, používa a uniká v iných krajinách. Vzhľadom na potenciál diaľkového prenosu tejto chemikálie v životnom prostredí opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Únie nestačia na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a ľudského zdravia, a preto treba konať v širšom medzinárodnom kontexte.

Vzhľadom na ďalšie stretnutie výboru pre posudzovanie POP v septembri 2021 je vhodné, aby Komisia v mene Únie predložila sekretariátu štokholmského dohovoru návrh na zaradenie chlórpyrifosu do prílohy A. Predmetný návrh sa preskúma v súlade s kritériami a postupmi podľa dohovoru predtým, ako konferencia zmluvných strán prijme rozhodnutie o zaradení danej látky do zoznamu.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je v súlade s nariadením (EÚ) 2019/1021, ktorým sa vykonáva Štokholmský dohovor v Únii, a uvedené nariadenie dopĺňa. Je úplne v súlade s cieľom ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred perzistentnými organickými látkami.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je v súlade so všeobecným smerovaním nariadenia (ES) č. 1107/2009 a nariadenia (EÚ) č. 528/2012, pokiaľ ide o látky PBT, keďže v oboch sa stanovujú kritériá, ktoré v zásade neumožňujú uvádzať na trh a používať látky, ktoré sú PBT. V záujme koherentnosti sa v dokumente o jednotnom chápaní[7] skúma vzťah medzi Štokholmským dohovorom, nariadením (EÚ) 2019/1021 a nariadením (ES) č. 1907/2006, a to s prihliadnutím na obmedzenia a požiadavky na udeľovanie povolení.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady je článok 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorý predstavuje náležitý základ pre akt, ktorým sa stanovuje pozícia Európskej únie vo vzťahu k medzinárodnej dohode, v tomto prípade k Štokholmskému dohovoru.

[7] http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en.

Hmotnoprávnym základom je článok 192 ods. 1 ZFEÚ, keďže opatrenia dohodnuté v rámci Štokholmského dohovoru prevažne sledujú environmentálny cieľ (t. j. vylúčenie perzistentných organických látok).

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Riešenie problému perzistentných organických látok predstavuje celosvetovú výzvu a v Únii sa Štokholmský dohovor vykonáva nariadením (EÚ) 2019/1021. Keďže Únia je stranou dohovoru, je vhodné, aby navrhla zaradenie danej novej chemikálie.

- **Proporcionalita**

Perzistentné organické látky predstavujú celosvetový problém a cieľom Štokholmského dohovoru je eliminovať ich výrobu a používanie. Preto je vhodné navrhnúť zaradenie uvedenej chemikálie do dohovoru s cieľom zabezpečiť prijatie primeraných opatrení na celosvetovej úrovni.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

O návrhu sa rokovalo s členskými štátmi a ďalšími zainteresovanými stranami na 22. zasadnutí príslušných orgánov zaoberajúcich sa uplatňovaním nariadenia (EÚ) 2019/1021; okrem toho bol predmetom zasadnutia expertnej skupiny Európskej chemickej agentúry zaoberajúcej sa problematikou PBT, kde sa prediskutovali nastolené pripomienky.

- **Posúdenie vplyvu**

Nevykonalo sa posúdenie vplyvu. Návrh na zaradenie chemikálie do dohovoru nebude mať žiadny vplyv, pretože panuje domnienka, že sa v EÚ nepoužíva. Ak výbor pre posudzovanie POP dospeje k záveru, že chemikália je perzistentná organická látka, vykoná posúdenie vplyvu potenciálnych riadiacich opatrení s prihliadnutím na sociálno-ekonomické informácie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh nemá žiadny vplyv na obchodnú činnosť, keďže chemikália sa v Únii komerčne nevyužíva, a preto sa v ňom nestanovujú výnimky pre mikropodniky, ani osobitné pravidlá pre MSP. Návrh nemá žiadny vplyv na konkurencieschopnosť odvetví EÚ alebo na obchod, keďže daná chemikália nie je predmetom obchodu medzi Úniou a tretími krajinami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Plán vykonávania, monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ sa nepovažujú za potrebné.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V návrhu sa Komisii udeľuje mandát navrhnúť v mene Európskej únie zaradenie chlórpyrifosu do Štokholmského dohovoru.

2021/0026 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o predložení návrhu na zaradenie chlórpyrifosu do prílohy A k Štokholmskému dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Európske spoločenstvo 14. októbra 2004 rozhodnutím Rady 2006/507/ES[8] schválilo Štokholmský dohovor o perzistentných organických znečisťujúcich látkach (ďalej len „dohovor“).

(2) Ako strana dohovoru môže Únia predložiť návrhy na zmenu príloh k dohovoru. V prílohe A k dohovoru sa uvádzajú perzistentné organické látky, ktoré sa majú eliminovať.

(3) Podľa dostupných vedeckých informácií a správ o preskúmaní a s náležitým prihliadnutím na výberové kritériá stanovené v prílohe D k dohovoru vykazuje chlórpyrifos vlastnosti perzistentnej organickej látky.

(4) Chlórpyrifos nie je schválený ako účinná látka v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009[9], a jeho uvádzanie na trh alebo používanie v Únii v prípravkoch na ochranu rastlín preto nie je povolené. Chlórpyrifos nie je schválený ani ako účinná látka v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012[10], a jeho uvádzanie na trh alebo používanie v Únii v biocídnych výrobkoch preto nie je povolené. Chlórpyrifos okrem toho nie je registrovaný na žiadne iné použitie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006[11], a teda sa nesmie vyrábať alebo uvádzať na trh v Únii na takéto iné použitie v množstve predstavujúcom alebo presahujúcom jednu tonu za rok na výrobcu alebo dovozcu.

---

8 Rozhodnutie Rady 2006/507/ES zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1).

9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1).

11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

(5) Hoci sa chlórpyrifos v Únii postupne prestal používať, mimo Únie sa podľa všetkého stále používa ako pesticíd, a teda sa rozptyľuje v životnom prostredí. Vzhľadom na potenciál diaľkového prenosu chlórpyrifosu v životnom prostredí opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Únie nestačia na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a ľudského zdravia, a preto treba konať v širšom medzinárodnom kontexte.

(6) Únia by preto mala sekretariátu Štokholmského dohovoru predložiť návrh na zaradenie chlórpyrifosu do prílohy A k dohovoru,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Únia predloží návrh na zaradenie chlórpyrifosu (číslo CAS: 2921-88-2, číslo EC: 220-864-4) do prílohy A k Štokholmskému dohovoru o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“).

Komisia o návrhu v mene Únie informuje sekretariát dohovoru, pričom uvedie všetky informácie požadované podľa prílohy D k dohovoru.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda